

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 19Csp/147/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119211430
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Baranová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119211430.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danielou Baranovou v spore žalobcu: O. G., D.. X.XX.XXXX, N. Č. A. Z. XXX, XXX XX A.Á. D. S. zastúpenej ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Igor Šafranko, so sídlom sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: Intrum Slovakia s. r. o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava- Mestská časť Staré Mesto, IČO: 35831154, zastúpeného JUDr. Ján Šoltés , so sídlom ul. Mýtna 48 , 811 07 Bratislava- Mestská časť Staré Mesto, o primerané finančné zadost'učinenie 173,11 eura, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 173,11 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. P r i z n á v a žalobcovi vo vzťahu k žalovanému nárok na 100 % náhradu trov konania, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 1.7.2019 domáhal voči žalovanému primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 173,11 eura na základe toho, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov sp.zn.11Csp/204/2018 bol ako žalovaný v postavení spotrebiteľa., kedy terajší žalovaný si v pôvodnom konaní uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 173,11 eura s príslušenstvom., ale súd v celom rozsahu žalobu zamietol.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že „ žalobca v tomto spore nemá aktívnu legitímáciu na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadost'učinenia, nakoľko predpokladom priznania finančného zadost'učinenia je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľom. Žalobca v žalobe uvádza, že v sporovom konaní pred Okresným súdom Prešov pod sp.zn. 11Csp/204/2018 úspešne uplatnil porušenie jeho práv ako spotrebiteľa. Uviedol, že súd bezúročnosť úveru nevzhladol v nedostatkoch úverovej zmluvy, na ktoré žalobca poukazoval, ale ex offo z iného už vyššie uvedeného dôvodu a to nepreukázanie preverenia bonity dlžníka právnym predchodcom pri poskytnutí úveru. Žalobca v spore vedenom Okresným súdom Prešov pod sp.zn. 11Csp/204/2018 nebol úspešný z dôvodu jeho procesnej obrany, úspech v spore dosiahol ako spotrebiteľ z dôvodu ex offo posudzovania nároku súdom. Z tohto dôvodu mu nemôže prislúchať nárok na primerané finančné zadost'učinenie. Bezúročnosť úveru nepredstavuje porušenie práv spotrebiteľa v zmysle z.č. 250/2007 Z.z., ale v zmysle v tom čase platného a účinného z.č. 129/2010 Z.z. predstavuje prísnu sankciu pre veriteľa v podobe straty nároku na zmluvne dojednané úroky z úveru pre prípad absencie niektorej z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Bezúročnosť úveru založila žalobcovi v pozícii dlžníka z úverovej zmluvy vrátiť veriteľovi len výšku ním poskytnutého úveru. Bezúročnosťou úveru však žiadne práva žalobcu, ktoré mu priznáva z.č. 250/2007 Z.z. porušené neboli, nevznikol mu tak nárok na primerané finančné zadost'učinenie podľa ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z. Pod úspešným

uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle ust. § 3 ods. 5 tretia veta zák. č. 250/2007 Z.z. treba rozumieť aktívne konanie spotrebiteľa a úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľov, napríklad nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14. septembra 2016). V prejednávanej veci podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti žalobcom nie je splnená, keďže žalobca neuplatnil žiaden konkrétny nárok z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľa, napr. nárok na náhradu škody, príp. nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Z vyššie uvedeného dôvodu tak nie je naplnená zákonná podmienka „úspešného uplatnenia porušenia spotrebiteľských práv spotrebiteľom“ pre priznanie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia tak, ako to má na mysli ust. § 3 ods. 5 z.č. 250/2007 Z.z., čo je dôvodom pre zamietnutie žaloby. Zároveň nie je splnená ani druhá podmienka na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia voči nám podľa ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z., v zmysle ktorej má spotrebiteľ v prípade úspešného uplatnenia porušenia jeho práv nárok na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Úverová zmluva pod č. 20494265 bola uzavretá medzi žalobcom a právnym predchodcom, spoločnosťou VÚB, a.s. ako veriteľom (pôvodne Consumer Finance Holding, a.s.)“.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením spisu Okresného súdu Prešov sp.zn. 11Csp/204/2018 a zistil tento skutkový stav:

4. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 26.10.2019 sa žalobca v konaní 11Csp/204/2018, v tomto konaní žalovaný, domáhal voči žalovanému v tomto konaní žalobcovi zaplata sumy 173,11 eura s prísl., a v rámci žaloby žalobca poukázal na to, že právny predchodca spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. uzavrela so žalovaným v tomto konaní žalobcom dňa 21.8.2013 zmluvu o pôžičke, ktorou mu poskytla pôžičku vo výške 799 Eur na kúpu konkrétneho tovaru uvedeného v zmluve. Žalovaný pri podpise zmluvy uhradil akontáciu 50 Eur a poskytnutú pôžičku sa zaviazal splatiť 36 mesačnými splátkami po 35,09 Eur až do celkovej sumy pôžičky 1.263,24 Eur. Doposiaľ uhradil bez akontácie sumu 1.082,15 Eur. Žalobca listom zo dňa 29.10.2015 vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok a zároveň ho upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru, čo napokon realizoval dňa 19.12.2015, o čom žalovaného informoval listom z 30.12.2015. Žalovanú sumu vyčíslil ako rozdiel istiny bez akontácie 1.225,32 Eur, ku ktorej pripočítal náklady na vymáhanie 29,94 Eur a odpočítal úhrady žalovaného 1.082,15 Eur.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe žiadal ju zamietnuť majúc za to, že predmetná zmluva o pôžičke neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f), j/ a k/ zákona č. 129/2010 Z.z., navyše je v nej nesprávne uvedená výška RPMN a preto je úver bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ a d/ citovaného zákona. Mal tiež za to, že neplatná je aj dohoda o zmluvných úrokoch, ktoré presiahli mieru úrokov poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy, keďže priemerná úroková miera z obdobných úverov predstavovala v danom čase 11,55% p.a. a v zmluve bola uvedená výška úrokovvej sadzby až 35,03% ročne.

5. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 20.3.2019 č.k. 11Csp/204/2018-92 bolo rozhodnuté tak, že žalobu zamietol, pričom zo skutkového odôvodnenia vyplýva, že „dňa 21.8.2013 bola uzavretá formulárová písomná zmluva o pôžičke pod č. 20494265 medzi obchodnou spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom. V úvodnej časti zmluvy sú údaje o žalovanom, z ktorých vyplýva, že je zamestnaný s čistým mesačným príjmom 2.000 Eur a má 3 vyživovacie povinnosti. Nie je uvedený jeho rodinný stav a ani žiadne výdavky a zrejme je aj to, že neboli predložené ani žiadne doklady od žalovaného ohľadom zistených pomerov. V ďalšej časti zmluvy sa uvádza, že predmetom financovania pôžičky je biela technika - Elektrolux s konkrétnym číslom tovaru s kúpnu cenou 849 Eur. Dohodnutá bola akontácia vo výške 50 Eur s tým, že žalovanému bola poskytnutá pôžička vo výške 799 Eur. Žalovaný sa ju zaviazal splatiť 36 splátkami, pričom v zmluve je uvedená splátka 34,10 Eur, ako aj splátka s poistením 35,09 Eur. Celková čiastka bola vyčíslená na 1.227,60 Eur, s poistením na 1.263,24 Eur. Dohodnutá bola fixná ročná úroková sadzba 35,03%, v tej istej hodnote je uvedené aj RPMN a jeho priemerná hodnota je vo výške 46,06%. Celkové náklady spotrebiteľa boli vyčíslené na 428,6 Eur. Ako termín konečnej splatnosti je uvedený august 2016. Z prehľadu splátok

a úhrad vyplynulo, že žalovaný celkovo zaplatil veriteľovi z predmetnej úverovej zmluvy 1.132,15 eur a bez akontácie sumu 1.082,15 eur.

6. Súd právne dospel k záveru, že nie je možné pre tento prípad aplikovať § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Napriek tomu však dospel k záveru o fikcii o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, avšak s poukazom na § 11 ods. 2 citovaného zákona majú za to, že veriteľ pri poskytovaní úveru žalovanému nepostupoval s riadnou odbornou starostlivosťou.

V danom prípade si žalobca nespĺnil a to napriek výzve súdu svoju dôkaznú povinnosť preukázania toho, že u žalovaného zisťoval nie len jeho príjem, ale aj jeho rodinný stav a výdavky, keďže zo zmluvy to nevyplýva a navyše ani žiadnym spôsobom výšku jeho príjmu si nepreveroval, nakoľko žiadne doklady ohľadom tejto skutočnosti mu neboli predložené, čo opäť vyplýva z textu zmluvy. Platí preto fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Znamená to, že žalovaný by mal žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 799 Eur a keďže mu zaplatil viac, žaloba bola podaná nedôvodne. 6. Žalovaný voči rozsudku odvolanie nepodal.

7. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

8. Predmetom konania je nárok žalobcu na zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 173,11 eura v súvislosti s úspešným uplatnením porušenia práva zo strany žalovaného na základe rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 11Csp/204/2018.

9. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

10. Predmetné ustanovenie je ustanovením s tzv. relatívnou neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritériá pre vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadostučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Novšie znenie zákona o ochrane spotrebiteľa ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia oproti pôvodnej právnej úprave prijatej v roku 2007, pretože sa v súčasnosti od 10.6.2013 poskytuje aj bez toho, aby porušenie práv alebo povinností spotrebiteľa ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Ak porušenie práv alebo povinností ustanovenej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu bez toho, aby ujma nastala alebo čo i len hrozila, základ nárok na primerané finančné zadostučinenie je v každom prípade preukázaný a je daný.

Primerané finančné zadostučinenie má plniť funkciu satisfakčnú a sankčnú, aj odradzovaciú, čo znamená, že má vyplniť medzeru medzi tým, akým intenzívnym porušením práva zo strany dodávateľa spotrebiteľských služieb bolo právo porušené a zasiahlo sa do sféry spotrebiteľa a je potrebné aj uvažovať o takom účele primeraného finančného zadostučinenia, ktorým by bola aj kompenzácia toho, že spotrebiteľa vyvolaním súdneho sporu zabezpečil ochranu práv, ktoré týmto rozhodnutím boli vyvolané aj pre ostatných spotrebiteľov, nakoľko je potrebné, aby dodávateľa spotrebiteľských služieb v každom ohľade na základe judikovaných rozhodnutí nielenže sa nedopúšťali v takej intenzite porušenia práva, ktoré bolo vyslovené judikovaným rozhodnutím, ale aby upustili od takéhoto správania aj voči ďalším spotrebiteľom.

Keďže súd považuje ochranu spotrebiteľa za ústavné právo a právo, ktoré spotrebiteľovi patrí aj z dôvodu jeho postavenia v predmetnom právnom vzťahu ako nepochybne slabšej strany, je potrebné uvažovať aj o tom, že primerané finančné zadostučinenie má mať charakter ako individuálnej, tak aj generálnej prevencie a v danom prípade tieto nároky sú splnené.

11. Ohľadom námietok žalovaného o nedôvodnosti žaloby a nesplnení podmienok zákona pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia, súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 371/2018, ktorý uvádza, že v prípade spotrebiteľskej legislatívy je popri gramatickom výklade

namieste použiť aj výklad teologický v súlade so zmyslom právnej úpravy, ktorý je v tomto prípade determinovaný princípom potreby zvýšenej ochrany spotrebiteľa. Ten vychádza z požiadavky korektných spotrebiteľských zmlúv voči spotrebiteľom, zo zákazu zneužívania dominantného postavenia dodávateľa a zákazu používania zmluvných podmienok, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

12. Súd konštatuje, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 11Csp/204/2018 žalobca bol úspešný, pretože oponoval nedôvodnej žalobe, ktorou sa pokúsil právny predchodca žalobcu a neskôr v konaní aj žalobca na základe zmeny žalobcu, vysúdiť sumu, ktorá nezodpovedala dôvodnej sume, ktorú mal zaplatiť., teda sa voči žalobe ohradil. Otázka pasívnej vecnej legitímácie žalovaného z dôvodu, že nebol zmluvnou stranou je preto irelevantná, pretože právny nástupca žalobcu síce nebol zmluvnou stranou, ale stal sa porušiteľom jeho práva v momente vstupu do konania na strane žalobcu, lebo ho nikto nenútil uplatňovať nezákonné a nedôvodné nároky voči žalovanému.

13. Pokiaľ teda žalovaný namietal, že žalobca nebol ten, kto inicioval súdny spor, judikované rozhodnutia súdov (napr. rozhodnutia Krajského súdiu Prešov sp.zn. 5Co 162/2016, 25Co 59/2017) sa vysporiadali aj s touto skutočnosťou a právna úprava nebráni tomu a je potrebné ju vykladať tak, že úspech v spore žalobca zaznamenal, pretože žaloba o čiastku, ktorá nebola uplatnená zákonne, bola zamietnutá.

14. Vo vzťahu k výške primeraného finančného zadosťučinenia táto by mala byť primeraná ako hovorí znenie zákona a mala by odzrkadľovať konkrétne okolnosti prípadu s tým, že je už na úvahe súdu, akú výšku v danom prípade považuje za primeranú a danú okolnostiam prípadu.

15. Pri určení výšky priznaného zadosťučinenia súd prihliadol k tomu, že žalovaný sa chcel obohatiť o sumu 173,11 eur a preto pokiaľ sa žalobca domáha primeraného finančného zadosťučinenia v tejto výške, súd považuje vzhľadom na okolnosti prípadu výšku za primeranú a jeho nároku v celom rozsahu vyhovel.

16. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovení §§ 255 a 262 CSP., podľa ktorých súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

17. Súd ustalauje, že žalobca mal vo veci plný úspech, a preto mu priznal voči žalovanému nárok na 100% náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresný súd Prešov. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli procesnej uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné rozhodnutie vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 CSP).